והיא אע"פ שחזרו [illegible]
[illegible] דבריו אין חוזרים כלום
והרי היא מקודשת [illegible]
המקדש על תנאי וחזר אחר
כמה ימים וביטל התנאי אע"פ
שביטלו בינה לבינו [illegible]
בפני עדים ביטל התנאי והרי
היא מקודשת סתם [illegible] כן
אם היה התנאי [illegible]
[illegible] כינו
לבינו ביטל התנאי [illegible]
המקדש על תנאי וכנס סתם
[illegible] הרי זו צריכה
גט אע"פ שלא נתקיים התנאי
שמא ביטל התנאי כשבעל
או [illegible] וכן המקדש
בפחות מפרוטה או במלוה
וחזר וכנס סתם בפני עדים
צריכה גט שעל בעילה זו
[illegible] אותן קדוש
[illegible] שאין
אדם מישראל הכשרים עושה
בעילתו בעילת זנות והרי [illegible]
עתה לעשותה בעילת מצוה

פרק שמיני

האומר לאשה
הרי את מקודשת לי בכוס
זה של יין ונמצא של דבש
של דבש ונמצא של יין [illegible]
זה של כסף ונמצא של זהב
[illegible] זהב ונמצא של כסף על
מנת שאני כהן ונמצא [illegible]
לוי ונמצא כהן נתין ונמצא
ממזר [illegible] ונמצא [illegible] בן
[illegible] בן כרך
ונמצא [illegible] על מנת שאני
עני ונמצא עשיר עשיר ונמ'
עני על מנת שביתי קרוב
למרחץ ונמצא רחוק רחוק
ונמצא קרוב על מנת שיש
לי בית או שפחה גודלת או
[illegible] הוא אין לו על מנת שאין לו
ויש לו על מנת שיש לי אשה
ואין לי על מנת שאין לי ויש
לו בכל אלו וכיוצא בהן אינה
מקודשת וכן היא שהטעתו
ובכולן אע"פ שאמ' [illegible]
בלבי היה להתקדש [illegible] לו
אע"פ שהטעני ואין הדבר
כמו שאמר וכן אם אמ' [illegible]
הוא בלבי היה לקדשה אע"פ
שהטעתני אינה מקודשת
דברים שבלב אינן דברים
הרי את מקודשת לי
על מנת שאני כשם ונמצא
כשם וכורסי על מנת שאני
בן עיר ונמצא בן כרך וכן
עיר על מנת ששמי יוסף
ונמצא שמו יוסף ושמעון
הרי זו מקודשת אבל אם
אמ' על מנת שאין שמי אלא
יוסף ונמצא שמו יוסף ושמ'
ושמעון על מנת שאיני אלא
כשם ונמצא כשם וכורסי
שאיני אלא בן עיר ונמצא בן
עיר ובן כרך אינה מקודשת
האומר לאשה הרי את
מקודשת לי בזה על מנת
שאני יודע לקרות. צריך
שיקרא התורה ויתרגם אותה
תרגום אנקלוס הגר ואם אמ'
לה על מנת שאני קרא צריך
לקרות תורה נביאים וכת'
וכתובים בדקדוק יפה
על מנת שאני יודע לשנות
צריך להיות יודע לקרות
המשנה ואם אמ' לה על
מנת שאני תנא צריך לידע
המשנה וספרא וספרי
ותוספתא של ר' חייא [illegible]
על מנת שאני תלמיד אין
אומרין כבן עזאי וכבן זומא
אלא כל ששואלין אותו דבר
אחד בתלמודו ואומרו
ואפי' בהלכות החג שמים
שמלמדין אותן לרבים
מדברים הקלים כמו
לחנך [illegible] שיהיו כל העם
בקיאין בהם על מנת
שאני חכם אין אומ' כר'
עקיבא וחבריו אלא כל
ששואלין אותו דבר חכמה
בכל מקום ואומרו על
מנת שאני גבור אין אומרי'
כאבנר בן נר וכיואב אלא כל
שחבריו מתיראין ממנו
מפני גבורתו על מנת
שאני עשיר אין אומ' כר'
אלעזר בן עזריה אלא כל שבני
עירו מכבדין אותו מפני
עשרו על מנת שאני
צדיק אפי' רשע גמור הרי
זו מקודשת מספק שמא
הרהר תשובה בדעתו
על מנת שהוא רשע גמור
אפי' צדיק גמור הרי זו
מקודשת מספק שמא
הרהר ע"ז בדעתו שעון ע"ז

נדול הוא ומי שהרהר
לעבור כלכו נעשה רשע
שנ׳ פן יפתה לבבכם וכתיב
למען תפוש את בני ישר׳
בלבם׳ המקדש את
האשה ואמ׳ סבור הייתי
שהיא כהנת והרי היא לויה
לויה והרי היא כהנת עשירה
והרי היא עניה עניה והרי
היא עשירה הרי זו מקודש׳
מפני שלא הטעתו וכן היא
שאמרה סבורה הייתי
שהוא כהן והרי הוא לוי
לוי והרי הוא כהן עשיר
והרי הוא עני עני והרי הוא
עשיר הרי זו מקודשת
מפני שלא הטעה אותה׳

פרק תשיעי׳ המקד׳ שתי

נשים שאסור ליש׳א שתיה׳
משום ערוה כאחת אינן
מקודשות כיצד׳ כגון שה
שקדש אשה ובתה או
שתי אחיות כאחת אינן
אחת מהן מקודשת׳
קדש נשים רבות כאחת
ואמ׳ הרי כולכן מקודשות
לי והיו בהן שתי אחיות או
אשה ובתה וכיוצא בהן אין
אחת מכולן מקודשת
ואם אמ׳ להן הראויה מכם
לביאה מקודשת לי הרי
כלן מקודשות חוץ מאחיות
או מאשה ובתה וכיוצא
בהן׳ וכן אם אמ׳ להן
הרי כולכן מקודשות לי
והיתה בהן שפחה או נכריה
או אשה אחת ערוה כגון אשת
איש או אחותו או בתו וכיוצא
בהן אין אחת מכלן מקודשת
ואם אמ׳ הראויה מכם
לביאה מקודשת לי הרי כלן
מקודשות חוץ מאותה אשה
שאין קדושין תופסין בה׳
אמ׳ לשתי אחיות הרי אחת
מכם מקודשת לי בזה ונתן
להן פרוטה או שקבלתה
אחת על ידי חבירתה וכן
האומר לאב אחת מבנותיך
מקודשת לי וקבל האב
קדושיה כלן צריכות גט
ממנו ואסור לו לבא על
אחת מהן מפני שהקדושין
תופסין בהן ואע״פ שאי אפשר
לבא על אחת מהן׳ העושה
שליח לקדש לו אשה סתם
והלך וקדשה לו וקדש
המשלח בעצמו לבתה או
לאמה או לאחותה ואין יודע
אי זו מהן נתקדשה ראשונה
שתיהן צריכות גט ואסורות
עליו׳ וכן האשה שעשתה
שליח לקדשה והלכה
וקדשה היא עצמה לאחר
ואין ידוע לאי זה מהן קודם
שניהם נותנין גט׳ ואם
רצו אחד נותן גט ואחד
כונס׳ בד״א ברחוקים
אבל אם קדשה השליח
לאב וקדשה היא עצמה
לבן או לאח וכיוצא בהם
שניהם נותנין גט והיא אסור׳
לשניהם׳ האומר לשלוחו
צא וקדש לי אשה ומת
השליח ואינו יודע אם קדש
לו אשה או לא הרי זה
בחזקת שקדש לו וקדשה
השליח לעצמו לו ולאחר
והואיל ואין ידוע אי זו אשה
קדש לו הרי הוא אסור בכל
אשה שיש לה קרובות שהן
ערוה עמה כגון אשה שיש
לה בת או אחות או אם וכיוצא
בהן שמא את אחותה קדשה
וזו שמא אמה קדש לו שליח
או אחותה או בתה
ומי שאין לה קרובות כגון
קרובות שנאסרו עליו
לה קרובה אחת אם
וכיוצא בהן הרי היא קרובו
אשת איש ששיגרה שליח
היא השליח או שנתגרשה
קודם שגמרה השליח הרי
זו מותרת ואין אומר שמא
קדש השליח את קרובתה
אחר שנתגרשה מפני שלא
היתה ראויה כשעשה שליח
השליח או אם עד לא
קדש לו אשה שכבר
היא לקדשה כשעשה השליח
מי שהיו לו חמשה בנים
ועשו כלם את אביהם שליח
לקדש להם אשה ואמר אבי
הבנים לא יש שהיה
ממנו את כל אחת מכולן מקודשת
לאחד מבניו וקבל האב
קדושין כל אחת מהן צריכה
חמשה גיטין מכל האחין

קלין וכן אם הדירה שתהיה
מהפכת בשעת תשמיש כדי
שלא תתעבר או שהדירה
שתעשה מעשה שוטים ודברי'
שאין בהן ממש לא כשטורה
הרי זה יוציא ויתן כתובה'
המדיר אשתו מתשמיש המטה
שבת אחת ממתינין לו יתר על
כן יוציא ויתן כתובה או יפר נדרו
ואפי' היה מלח שעונתו לששה
חדשים שכיון שנדר הרי
צערה ונתאשה וכיצד מדיר
אמ' לה תשמישי אסור עליך
או נשבע שלא ישמש מטתו
לא נדר כלום ואם נשבע משב'
לשוא לשוא מפני שהוא משו'
משועבד לה אמ' לה הנאת
תשמישך אסורה עלי הרי
זה נדר ואסור לשמש שאין
מאכילין לו לאדם דבר האסו'
לו' אסור לאדם למנע אשתו
מעונתה ואם מנעה כדי לצערה
עבר בלא תעשה שבתורה
שנ' שארה כסותה ועונתה
לא יגרע' ואם חלה או תשש
כחו ואינו יכול לבעול ימתין
ששה חדשים עד שיבריא
שאין לך עונה גדולה מזו ואח
כך או יטול ממנה רשות או
יוציא ויתן כתובה' האשה
שמנעה בעלה מתשמיש
המטה היא הנקראת מורדת
ושואלין אותה מפני מה מרדה
ואם אמרה מאסתיהו ואיני
יכולה להבעל לו מדעתי כופין
אותו לשגרשה לפי שאינה

כשמיה שתבעל לשנוי לה
ותצא בלא כתובה כלל ותטול
בלאותיה קיימין בין מנכסים
שהכניסה לבעלה ונתחייב
באחריותן בין מנכסים שלא
נתחייב באחריותן ואינה נוטלת
משל בעל כלום ואפי' מנעל
שברגלה ומטפחת שבראשה
שלקחן לה פושטת ונותנת
וכן כל שנתן לה מתנה מחזרת
אותה שלא נתן לה על מנת
שתטול ותצא' ואם מרדה
מתחת בעלה כדי לצערו
ואמרה הריני מצערת אותו
בכך מפני שעשה לי כך וכך
שעשה עמי מריבה וכיוצא
בדברים או שומעין לה מב"ד
ואומרין לה הוי יודעת שאם
את עומדת במרדך אפילו
כתובתך מאה מנה הפסדת
אותה ואחר כך מכריזין עליה
בבתי כנסיות ובבתי מדרשות
בכל יום ארבע שבתות זו אחר
זו ואומ' פלונית מרדה על בעל'
ואחר ההכרזה שומעין לה
פעם שניה ואומ' לה אם את
עומדת במרדך הפסדת
כתובתך' ואם עמדה במרד
ולא חזרה נמלכין בה ותאבד
כתובתה ולא יהיה לה כתובה
כלל ואין נותנין לה גט עד
שנים עשר חדש ואין לה מזונו'
כל שנים עשר חדש ואם
מתה קודם הגט בעלה יורשה
כסדר הזה עושין לה אם

מרדה כדי לצערו ואפילו
היתה נדה או חולה שאינה
ראויה לתשמיש ואפי' היה
בעלה מלח שעונתו לששה
חדשים ואפי' יש לו אשה
אחרת וכן ארוסה שהגיע
זמנה להנשא ומרדה כדי
לצערו ולא נשאת הרי זו
מורדת מתשמיש וכן יבמה
שלא רצתה להתיבם כדי
לצערו כסדר הזה עושין לה'
המורדת הזאת כשהיא
אחר שנים עשר בלא כתובה
תחזיר כל דבר שהיא של
בעל אבל נכסים שהכניסה
לו בלאותיהן קיימין אם
תפסן אין מוציאין מידה ואם
תפסן הבעל אין מוציאין מידו
וכן כל מה שאבד מנכסיה
שקבל הבעל באחריותן
עליו אינו משלם לה כלום'
זה הוא דין התלמוד במורדת
ואמ' הגאונים שיש להם בבבל
מנהגות אחרות במורדת
ולא פשטו אותן המנהגות
ברב ישראל ורבים וגדולים
חולקין עליהם ברב המקומות
וכדין התלמוד ראוי לתפוס
ולדון' המורד על אשתו
ואמ' הריני זן ומפרנס אותה
אבל איני בא עליה מפני
ששנאתיה מוסיפין לה על
כתובתה משקל שלשים
ושש שעורה של כסף בכל
שבת ושבת ולא ישמש כל
זמן שירצה היא ישב' ואפילו

שכתובתה הולכת ונוספת
הרי הוא עובר בלא תעשה
שנ׳ לא יגרע שאם שנא ישלח
אבל לענות אסור ולא ילקה
על לאו זה מפני שאין בו
מעשה׳ איש ואשתו שבאו
לב״ד הוא אומרת זו מורדת
מפני תשמיש וזו אומרת
לא כי אלא כדרך כל הארץ
אני עמו וכן אם ענתה ואמרה
שהוא מורד מתשמיש והוא
אומ׳ לא כי אלא כדרך כל הא
הארץ אני עמה מחרימים
בתחלה על מי שהוא מורד
ולא יודה בב״ד ואחר כך אם
לא הודו אומרי׳ להם התיחדו
בפני עדים נתיחדו בפני עד׳
ועדין הם טוענין מבקשין מן
הנטען ועושין פשרה כפי
כח הדיין אבל לבעול בפני
אדם אי אפשר לפי שאסור
לבעול בפני כל בריה׳
האשה שחלתה חייב לרפא
אותה עד שתבריא׳ ראה
שהחולי ארוך ויפסיד ממון
הרבה לרפואה ואמ׳ לה הנה
כתובתיך מונחת או רפאי
עצמך מכתובתיך או הריני
מגרשך ונותן כתובה והולך
שומעין לו ואין ראוי לעשות
כן מפני דרך ארץ׳ נשבית
חייב לפדותה ואם היה כהן
שכבר נאסרה עליו פודה
ומחזירה לבית אביה ואפי׳
היה בעיר אחרת מטפל לה
עד שמחזירה למדינתה

ומגרש ונותן לה כתובתה
היה בעלה ישר׳ שהשבויה
מותרת לו מחזירה לו לאשה
כמו שהיתה ואם רצה אחר
כך מגרשה ונותן לה כתובתה׳
אין מחייבין את הבעל
לפדות אשתו יותר על דמיה
אלא כמה שהיא שוה כשאר
השבויות היו דמיה יותר על
כדי כתובתה ואמ׳ הריני
מגרשה והא כתובתה ותלך
ותפדה את עצמה אין שומעין
לו אלא כופין אותו ופודה אותה
אפי׳ היו דמיה עד עשרה
בכתובתה ואפי׳ אין לו כדי
[illegible]
אבל אם פדאה ונשבית פעם
שניה ורצה לגרשה הרי זה
מגרש ויתן כתובה והיא
תפדה את עצמה׳ מי
שנשבית אשתו והוא במדינת
הים ב״ד יורדין לנכסיו ומוכרי׳
בהכרזה ופודין אותה כדרך
שהבעל פודה׳ המדיר
אשתו שהוא חייב בגלו
לגרשה וליתן כתובה ונשבית
אחר שהדירה אינו חייב
לפדותה שמעת שהדירה
נתחייב לגרשה וליתן כתובתה׳
האשה שהיתה אסורה
על בעלה מאסורי לאוין
ונשבית אינו חייב לפדותה
אלא נותן לה כתובתה והיא
תפדה את עצמה והלא שבוי׳
אסורה לכהן והרי הוא פודה
אותה מפני שלא היתה

אסורה מעקרה ואסור שביה
הוא שגרם לה׳ מתה אשתו
חייב בקבורתה ולעשות לה
הספד וקינים כדרך המדינה
ואפי׳ עני שבישר׳ לא יפחתו
לו משני חלילין ומקוננת
אם היה עשיר הכל לפי
כבודו ואם היתה כבודה
יותר מכבודו קוברין אותה
לפי כבודה שהאשה עולה
עם בעלה ואינה יורדת אפי׳
לאחר מיתה׳ לא רצה
לקבור את אשתו ועמד אחר
מדעת עצמו וקברה מוציאין
מבעלה על כרחו ונותנין לזה
כדי שלא תהיה זו מושלכת
לכלבים היה במדינה אחרת
כשמתה אשתו ב״ד יורדין
לנכסיו ומוכרין בלא הכרזה
וקוברין אותה הכל לפי ממון
הבעל ולפי כבודו או לפי
כבודה׳׳

פרק חמשה עשר

האשה שהרשת את בעלה
אחר הנשואין שימנע ממנה
הרי זה מותר בד״א כשהיו לו
בנים שכבר קיים מצות
פריה ורביה אבל אם לא קיים
חייב לבעול בכל עונה עד
שיהיו לו בנים מפני שהיא
מצות עשה של תורה שנא׳
פרו ורבו׳ האיש מצווה
על פריה ורביה אבל לא
האשה ואימתי האיש נתחייב
במצוה זו מבן שבע עשרה